

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 602
Tarih : 14.01.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Cumhuriyet tarihi boyunca devletin resmi din ideolojisine göre şekillenen Diyanet İşleri Başkanlığı'nın mezhepçi yapısı ve duruşu; başta Alevi yurttaşlarımız olmak üzere diğer tüm dini ve inanç topluluklarını ötekileştirmektedir. Gerek Diyanetin süregelen ve özellikle Alevileri dışlayan bu politikası gerekse Diyanet İşleri Başkanının, “cem evleri diyanetin kırmızıçizgisidir” gibi son dönemdeki söylemlerinin Alevi yurttaşlarımızın inanç temelinde demokratik taleplerinin görünmez kılınmasında, bunların çarpıtılmasındaki rolünün araştırılması ve önlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Prof. Dr Mahmut TOĞRUL

Gaziantep Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan beri, hükümetler, Diyanet İşleri Başkanlığı aracılığıyla devletin resmi din politikasını belirlemektedir. Bu resmi din politikası tek mezhebe dayalı, diğer tüm mezhep ve inançları ve bunların gerektirdiği ibadet biçimlerini ya dışlayarak kabul etmemekte ya da bu tek mezhebe dahil etme-içerme konusunda ısrarcı davranmaktadır. Diyanet, "Alevilik İslam'ın içinde bir tarikattır. İbadethanesi cami olabilir" gibi resmi kaynaklardan sürekli olarak dillendirilen söylemler, bu politikayı somut bir şekilde göstermektedir.

Alevi yurttaşlar inancını ve ibadetini dışlayan, ötekileştiren ve yasaklayan bu politikalara karşı mücadele etmekte ve tüm demokratik zeminlerde bu yönlü taleplerini dile getirmektedir. Bu mücadelenin taleplerinin görünür kılındığı ve bu yönlü toplumsal hassasiyetin yaratıldığı zamanlarda ise Diyanet İşleri Başkanlığı son derece antidemokratik ve rencide edici açıklamalar Alevi yurttaşların taleplerinin bastırmakta ve bu talepleri gayri meşru ilan etmektedir.

Diyanet Başkanı Mehmet Görmez'in yapmış olduğu son vahim açıklamaları, Diyanetin bu tutumunu bir kez daha gözler önüne sermektedir. Görmez'in; *"Biz dini statü veremeyiz, statüyü ancak bu yolun bizatihi sahipleri belirleyebilirler... Bizim daima iki kırmızıçizgimiz olmuştur, bundan hiçbir zaman vazgeçmedik. Bir tanesi; Aleviliğin İslam'ın dışında bir yol olarak tarif edilmesi. İkincisi de; cemevlerinin caminin alternatifi, başka bir inancın mabedi gibi gösterilmesi..."* şeklinde yapmış olduğu açıklamalar Diyanet İşleri Bakanlığının anti demokratik, mezhepçi ve inanç özgürlüğünü yok sayan bir anlayışla hareket etmiş olduğunu bir kez daha göstermiştir.

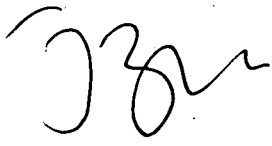
Diyanet İşleri Başkanı; Aleviler kendi ibadethaneleri olan Cemevlerinde ibadet edemezler, devlet de Cemevlerine hukuki statü tanıyamaz diyerek, Alevi yurttaşların demokratik taleplerinin Diyanetin "kırmızı çizgisi" olduğunu açıkça dile getirmiştir. Görmezin yaptığı açıklamalar AİHM'nin 9. Maddesine göre, "devletin neyin din, ibadet ve ibadethane sayılacağına karar vermesinin laiklik ilkesi ile çeliştiği" gerçeğini göz ardı ederek laiklik ilkesini ihlal etmektedir.

Aleviler yüzyıllardan beridir ibadetlerini cem evlerinde yaparlar ve bunu da camiye alternatif olarak görmezler. Bütün ibadet yerleri aleviler için kutsaldır. Ancak cem evlerini kendi ibadet yerleri olarak kabul etmektedirler.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yetki ve sorumlulukları, anayasada düzenlemesine rağmen, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın değişik inanç gruplarına Anayasa'nın 136 maddesinde belirtilen "laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasî görüş ve düşünuşlerin dışında kalarak ve milletçe dayanışmayı ve bütünleşmeyi" ilkesine ve yine Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan "...demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti..." ilkesine uygun hareket etmediğı görölmektedir. Tam tersine Görmez yaptığı açıklamalarıyla, ayrımcı, mezhepçi sadece resmi devlet dini ve ideolojisine uygun faaliyet yürötmektedir. Toplumda bulunan değişik din ve inanç gruplarına yönelik herhangi bir hizmeti veya çalışması bulunmamaktadır.

Görmez'in yapmış olduğı açıklamalar; Türkiye'nin özgürlükçü bir laiklik anlayışının olmadığını ve Alevi inancının değerlerinin yok sayıldığını göstermektedir. Nihayetinde Aleviler'in başka bir dinle kıyaslanma gibi bir talebi yoktur. İbadethane hakkı demokratik bir haktır. İnsan haklarından biridir. Her inanç grubu kendi ibadetini, ibadet yerini tanımlama hakkına sahiptir. Laik sosyal bir devlette, devlet ibadethane belirleyemez.

Bu kapsamda; birçok demokratik talep gibi Alevilerin özgürce ibadet etme ve cemevlerinin resmi statüye kavuşturulması bir hak olarak algılanmalı ve bu şekilde değerlendirilmedir. Mezhepçi anlayış yerine kişi inanç özgürlüğüyle bağdaşır demokratik bir laiklik çizgisinin belirlenmesi gerekmektedir. Bu konuda Diyanetin demokratik laiklik ilkesini engelleyen tutumun açığa çıkarılması, önlenmesi ve bu konuda iç hukukta gerekli yasal düzenlemeler yapılması gerekmektedir.

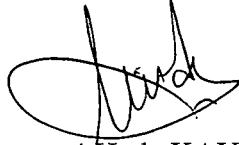
1. İdris Baluken
HDP Diyarbakır Milletvekili

2. Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

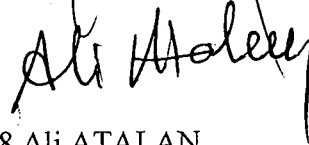
3. Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili

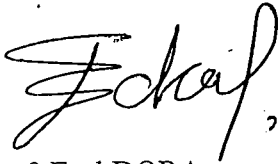
4. Huda KAYA
HDP İstanbul Milletvekili

6. Müslüm DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili

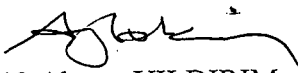
8. Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili

9. Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

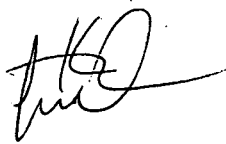
11. Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili

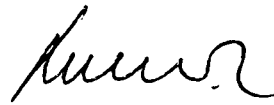
13. Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili

14. Burcu ÇELİK ÖZKAN
HDP Muş Milletvekili

15. Besime KONCA
HDP Siirt Milletvekili

16. Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili

17.Aycan IRMEZ
HDP Şırnak Milletvekili

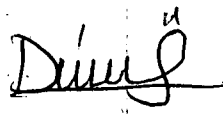
18.Faysal SARIYILDIZ
HDP Şırnak Milletvekili

19. Ferhat ENCU
HDP Şırnak Milletvekili

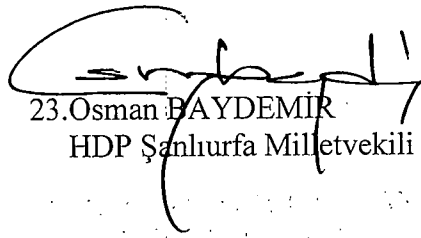
20.Leyla BİRLİK
HDP Şırnak Milletvekili

21.Dilek ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

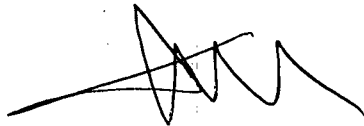
22.İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

23.Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili

24.Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili

27.Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili

28.Tuğba HEZER ÖZTÜRK
HDP Van Milletvekili